

DIGITÁLIS KULTÚRA

13. A HTML/CSS PROGRAMOZÁS ALAPJAI

Összeállította: Kolman Krisztián

Tartalomjegyzék:

1. Bevezetés	3
2. A HTML dokumentum elvi felépítése.....	3
3. Karakterformátumok a HTML dokumentumban	5
3.1. Alap karakterformázási lehetőségek.....	5
3.2. További betűformázási lehetőségek a betűtípus, szín, és a méret beállítása	6
4. Bekezdések a HTML dokumentumban	7
5. A HTML dokumentum címszintjeinek felépítése	8
6. Különböző listafomátumok a HTML dokumentumban.....	9
7. Tabulátorok a HTML dokumentumban.....	10
8. Választóvonal alkalmazása HTML dokumentumban	11
9. Kereszthivatkozások HTML dokumentumok között	12
10. A HTML dokumentum szövegtestének felépítése	14
11. Képek elhelyezése a HTML dokumentumban.....	15
12. A HTML formátum táblázatai.....	18
13. A HTML dokumentumablak felosztása (FRAME-ek)	22
14. Kérdőívek a HTML dokumentumban	24
15. Összefoglaló példa	26
16. Mi az a CSS?	32
17. Példa egy egyszerű css kódra	33
18. Még egy példa a css kódolásra.....	34
19. Utolsó példa a css kódolásra.....	37

1. BEVEZETÉS:

- A HTML formátumú dokumentumok megtekintése egy ún. "World Wide Web **böngészőprogrammal**" lehetséges.
- A HTML dokumentum-formátumot tekinthetjük az ún. hyper-text egyik megvalósítási formájának is.
- A **HTML dokumentum** egy olyan **szövegfájl**, amely a szövegen kívül tartalmaz ún. "HTML-tag"-eket - formázóutasításokat -, valamint megjelenítendő objektumokra történő hivatkozásokat is. Ezek a HTML formázóutasítások (más szóval: parancsok, elemek) befolyásolják a dokumentum megjelenítését, kapcsolatait. Ezeket az utasításokat a böngészőprogram értelmezi és végrehajtja. Ezen okból a **formázóutasítás mindig megelőzi azt a részét a dokumentumnak, amelyre vonatkozik.**
- A dokumentumkészítéshez használható HTML utasítások köre állandóan bővül, a nyelv fejlődik. A szabványosítás csak lassan követi a fejlődést. Ezért nem minden böngészőprogram tudja a HTML utasítások mindegyikét értelmezni. Egy böngésző, ha számára értelmetlen utasítással találkozik, akkor kihagyja, így nem okoznak problémát az újabb keletű - még szabványosítatlan - utasítások a régebbi kiadású WWW-böngészőknek sem.
- Sajnos a fentiek miatt ugyanazt a dokumentumot két különböző program nem biztos, hogy azonos formában fogja megjeleníteni. Más oka is van ennek. A WWW-n kalandozónál kicsi a valószínűsége annak, hogy rendelkezésére áll ugyanaz a betűtípus, mint a WWW-oldalt fejlesztőnek. Vagy képek esetén semmi garancia nincs arra, hogy minden böngészőprogram ugyanazon felbontásban és színszámmal tudja megjeleníteni a képet. És így tovább ...
- A HTML-ben mégis az a nagyszerű, hogy nagymértékben megközelíti a platformfüggetlenséget. Egy HTML dokumentum - ha nem is azonos módon - mindenki számára megtekinthető.

Néhány szóban a HTML alapvető szabályairól:

- A HTML dokumentum normál szövegfájl. Bármely szövegszerkesztővel létrehozható, ill. módosítható, amely nem használ különleges fájlformátumot vagy ha létezik TEXT formátumú mentési lehetőség benne.
- **A HTML utasításokat a szövegben < és > jelek közé kell zárni. Ezeket az utasításokat TAG-eknek hívjuk. Egy-egy utasítás - HTML parancs, HTML elem - hatását általában a záró utasításpárja szünteti meg, amely megegyezik a nyitó utasítással, csak a / jel vezeti be (természetesen a < és a > jelek között). Az utasítások nagy része opcionális elemeket is tartalmazhat, melyek csak a nyitóutasításban szerepelhetnek, a záróban nem. Az opciók értékadásánál az idézőjel nem mindig kötelező, csak ajánlott. A HTML utasítás kulcsszavaiban nem különböztetjük meg kisbetűket és nagybetűket.**

2. A HTML DOKUMENTUM ELVI FELÉPÍTÉSE:

- **Minden HTML formátumú szövegfájl a <HTML> utasítással kezdődik és a </HTML> záróutasítással végződik. Ezen elemek közé kell zárni a teljes dokumentumot - formázóutasításokkal és hivatkozásokkal együtt.**
- **A HTML dokumentumot két részre lehet bontani a fejlécre és dokumentumtörzsre.** (Egy harmadik rész lehet a keretek definíciója.)
- A dokumentumot a **fejlécelemek** vezetik be, melyek kezdetét a **<HEAD>** utasítás jelzi. A fejlécelemek között szokás a dokumentumcímet megadni, mely címet a **<TITLE>** és a **</TITLE>** utasítások közé kell zárni. A fejlécet a **</HEAD>** utasítás zárja. Ezt a részét a dokumentumnak általában az ablak címsorában jelenítik meg a böngészőprogramok.
- A **dokumentumtörzs** - amit voltaképpen a WEB-böngésző meg fog jeleníteni - a fájl **<BODY>** és **</BODY>** utasítások közötti része. Ezen elemek között kell elhelyezni mindent: a szöveget, hivatkozásokat, képeket, stb. (A keretek és a JavaScript kódok kivételével!)
- Az utasításokat egyszerűen a Windows operációs rendszer, **Jegyzetömb** nevű programjába írjuk be. Arra kell vigyázni, hogy ha végeztünk az utasítások begépelésével, akkor **valami.html** néven mentsük el! A mentésnél figyelniünk kell arra, hogyha egy tárhelyre szeretnénk feltenni a későbbiekben, akkor a megfelelő működés érdekében ékezet nélküli nevet adjunk a fájloknak!

Témakör: A HTML/CSS programozás alapjai

Az alábbi egyszerű példadokumentum tartalmaz fejléctet, törzsében pedig kiírja a képernyőre a következő szöveget: „A tulajdonképpeni dokumentumtörzs következik ... Az első honlapom!”

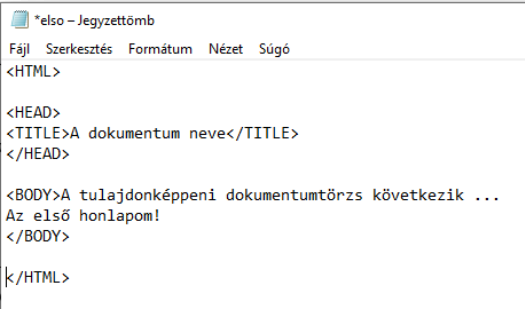
Gépelj be a következő utasításokat egy szövegfájlba, majd mentsd el **elso.html** néven!

```
<HTML>

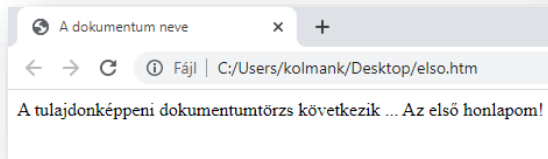
<HEAD>
<TITLE>A dokumentum neve</TITLE>
</HEAD>

<BODY>A tulajdonképpeni dokumentumtörzs következik ...
Az első honlapom!
</BODY>

</HTML>
```


Képernyőkép:

Az előző feladatban érdekesség az, hogy hiába írtam külön, attól még nem törte meg a szöveget. Azért, mert nem adtam rá utasítást. Létezik egy úgynevezett **sortörő tag** a **
**, ami ellentétben a többi tag-gel önmagában áll (nincs záróutasítás) a sor végén, ahol törni szeretnénk.

Feladat01:

Készíts weblapot melynek Feladat01 szöveg legyen a címsorában és a képernyőre a következő szöveget írja ki több sorban:

Első sor
Második sor
Harmadik sor
Negyedik sor
Ötödik sor

Az oldal neve **01szoveg.html** legyen

Az elkészített weblapot úgy tudod megnézni, hogy a mentett helyen kétszer rákattintasz az ikonra! Az ikon kinézete függ az elsődleges böngészőtől!

Amely lehet:

Ha változtatni szeretnél a kódon, vissza akarsz menni, szerkeszteni, akkor az ikonon jobb egér ->társítás -> Jegyzetömb!

Célszerű az asztalon létrehozni például egy HTML_prog nevű mappát , és minden feladatot abba menteni.

3.1 Alap karakterformázási lehetőségek:

A HTML formátumú szövegfájlban is használhatjuk a szövegszerkesztőkben megszokott karakterformátumokat. Az alábbi táblázat a formázás kezdő és záróutasítása között a mintát is tartalmazza. (Nem mindegyik működik a különböző böngészőkben.)

Kezdő elem	Ilyen betűformátumot eredményez	Záró elem
	Félkövér betűformátumot eredményez	
<I>	<i>Dőltbetűs formátumot eredményez</i>	</I>
<U>	<u>Aláhúzott formátumot eredményez</u>	</U>
<S>	Áthúzott formátumot eredményez	</S>
<TT>	Fixpontos betűket eredményez	</TT>
	<i>Kiemeli a szöveget</i>	
<CITE>	<i>Idézetekre használható</i>	</CITE>
<VAR>	<i>Változónevet jelöl</i>	</VAR>
	Ez is egy kiemelési lehetőség	
<CODE>	Kódknál használjuk	</CODE>
<SAMPLE>	Minták jelzésére használjuk	</SAMPLE>
<KBD>	Billentyűfelirat jelzése	</KBD>
<BQ>	Idézet megjelenítése	</BQ>
<BIG>	Nagyméretű betűformátumot eredményez	</BIG>
<SMALL>	Kisméretű betűformátumot eredményez	</SMALL>
_{	Alsóindexet eredményez	}
^{	Felsőindexet eredményez	}
<BLINK>	Villogó szöveget eredményez	</BLINK>
	A részleteket lásd lentebb	

Gépelj be a következő utasításokat, majd mentsd **masodik.html** néven!

Az alábbi példadokumentumban elvileg meg kellene jelennie a fenti karakterformátumoknak (azért elvileg, mert a megjelenő betűk formája a böngészőprogram beállításaitól függően nagymértékben különbözhet):

```
<HTML>
  <B>Vastag</B>
  <I>Dőlt</I>
  <U>Aláhúzott</U>
  <S>Áthúzott</S>
  <TT>Fixpontos</TT>
  <EM>Kiemelt</EM>
  <CITE>Idézet</CITE>
  <VAR>Változónév</VAR>
  <STRONG>Kiemelt</STRONG>
  <CODE>Kód</CODE>
  <SAMPLE>Minta</SAMPLE>
  <KBD>Billentyűfelirat</KBD>
  <BQ>Idézet</BQ>
  <BIG>Nagyméretű</BIG>
  <SMALL>Kisméretű</SMALL>
  <SUB>Alsóindex</SUB>
  <SUP>Felsőindex</SUP>
  <BLINK>Villogó</BLINK>
</HTML>
```